

Likabehandlingsplan

**plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering
och kränkande behandling**

Högoms skola

Giltighetstid 21.12.01 till 22.11.30

Ansvarig rektor: Karina Persson

Likabehandlingsplan Högoms skola

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Sundsvalls kommuns vision är:

”Vi gör det goda livet möjligt” med honnörsorden

Mod – Öppenhet – Helhetssyn.

Att motverka kränkande behandling är en del av det demokratiska uppdraget som ska utgöra grunden för all verksamhet i skolan. All planering, alla aktiviteter och utvärderingar skall genomsyras av ett gemensamt förhållningssätt som präglas av respekt, ansvar och omsorg.

Att arbeta med de demokratiska värdena och för elevers och personals inflytande är centrala delar i syfte att förebygga kränkningar.

Även den fysiska miljön och sammansättningen av grupper är viktiga frågor att fundera över. Forskning visar att det hälsofrämjande och förebyggande arbetet bör fokusera på hur man skapar trygga miljöer och strukturer. Det är viktigt att det förebyggande är en naturlig och återkommande del i vardagsarbetet.

Ett aktivt jämställdhetsarbete liksom kunskap om hur olika faktorer sammantaget påverkar situationer är av stor vikt vid arbetet att motverka kränkande behandling.

Högoms skolas vision är:

”På historisk mark utvecklar vi förmågor för nutid och framtid”.

Likabehandlingsplanen, görs känd för alla på skolan, personal, elever och föräldrar. Den följs upp, utvärderas och revideras varje läsår. Nästkommande revidering är genomförd senast 22.11.30.

Vi på Högoms skola tar aktivt avstånd från all diskriminering och annan kränkande behandling. Likabehandlingsplanen redogör för vårt arbete mot detta. Det arbetas dagligen förebyggande och främjande med värdegrundsarbete. Vi väljer aktivt textböcker vars innehåll ökar förståelsen för olikheter. Vi pratar öppet om att alla är olika och att alla är lika värde. Vi pratar i klasserna om olikheter för att öka förståelsen av att alla är olika.

Klassrummen utformas också så lika som möjligt för att ge trygghet för alla elever i att känna igen omgivningen. I matsalen finns också en struktur för att ge trygghet. Vi arbetar förebyggande genom att eleverna har förutbestämda platser och par/gruppindelningar. Det finns en samsyn kring detta i arbetslagen då det skapar trygghet och är förebyggande och främjande i ett längre perspektiv.

Vi gör återkommande insatser av förebyggande och främjande karaktär, såsom friluftsdagar och fadderverksamhet. Under rasterna erbjuds organiserade vuxenledda rastaktiviteter vilket ger alla elever en större möjlighet att finnas med i ett socialt sammanhang och ha sysselsättning.

3. Kartläggning av riskområden

De riskområden som vi kan identifiera är vid förflyttningar, vid utelek och korridorer. Dessa platser är generellt otrygga områden där fler vuxna behöver vara synliga. Vi ser en förbättring i elevernas upplevda trygghet från tidigare år och den gemensamma känslan är att det är en större trygghet bland eleverna detta läsår. Orsakerna till det kan vara att det erbjuds mer aktiviteter under rasterna, personal är mer synliga med lika västar samt att skolgården har fler lekstationer. Det finns gott om rastleksaker som förnyas utifrån säsong och det finns aktiviteter ledda av pedagoger på rasterna vilket skapar ett större lugn på rasterna och eleverna är mer sysselsatta. Tydligheten med strukturen i klassrummet skapar trygghet. Bestämda platser i klassrummet, i lektionssalar, i omklädningsrummen, i matsalen skapar också trygghet.

4. Mål för arbetet

Högoms skolas mål och pedagogiska helhetsidé på lång sikt (3-5 år).

Eleverna som lämnar Högoms skola...

- Har kunskaper och förmågor för att möta framtiden (visionen)
- Är trygga och har förståelse och inlevelse för andra människor
- Är nyfikna, stolta, ansvarstagande och öppna för utmaningar för att nå sin fulla potential
- Har en känsla av en skolgång som har präglats av delaktighet, glädje, meningsfullt lärande och ett förhållningssätt som leder till hållbar utveckling.

Högoms skolas mål på kort sikt (3-12 månader)

Alla pedagoger tillgängliggör lärmiljön så att varje elev når sin fulla potential. Detta sker till exempel genom extra anpassningar och utmaningar utifrån elevernas resultat och gemensam lektionsstruktur. I F-3 kan det till exempel även ske genom klassindelning utifrån behov vid de tillfällen när man är fler än en pedagog i klassrummet.

Utifrån vad kartläggningarna visar och skolans behov har Högoms skola valt att fokusera på följande mål:

Säkerställa att skolan har en god systematik kring likabehandlingsarbetet
Likabehandlingsplanen behöver få en större plats i vardagen och genom en ökad systematik styra skolans insatser.

5. Handlingsplan

Mål: Skolan ska ha en god systematik kring likabehandlingsarbetet.

Insatser: Få kunskap om hur respektive arbetslag hittills har arbetat med likabehandlingsarbetet och därefter skapa en gemensam och god systematik kring vårt arbete och ta vara på det goda arbetet som redan görs på ett systematiskt sätt.

Hur: Likabehandlingsarbetet tas upp som en punkt vid följande forum: Utvecklingssamtal, hälsosamtal, förebyggande och främjande elevhälsoteam, arbetslagsmöte, elevråd och vid arbetsplatsträffar.

Vem: Rektor och elevhälsoteam tillsammans med all personal.

Uppföljning och utvärdering: En gång/månad på EHT (elevhälsoteam).

6. Utvärdering av genomförda insatser

Alla elever och all personal ska vara väl förtrogen med skolan regler
Skolans regler har revideras tillsammans med eleverna och medarbetare.
Det finns en samsyn kring reglerna med fokus på respekt, omsorg och ansvar.

Alla elever på skolan ska känna till likabehandlingsplanen
Skolans utvärdering visar att målet inte har uppfyllts. Därför kommer vi säkerställa att vi arbetar systematiskt med målet kommande läsår.

Alla elever på skolan ska känna sig trygga

Utifrån skolans utvecklingssamtal, granskning av incidenter i Stella, hälsosamtal, elevråd, främjande och förebyggande elevhälsoteam och arbetsplatsträffar kan vi se att en övervägande del av eleverna känner sig trygga på skolan.

7. Barns/elevs delaktighet i arbetet

Eleverna görs delaktiga i skolans verksamheter i både klassråd, elevråd, fritidsråd och matråd. Eleverna är källorna i likabehandlingsplanen. Eleverna är utgångspunkten för utvärderingar och är de som är bärare av innehållet i våra kartläggningar/enkäter. Alla olika begrepp behöver förklaras för eleverna, vad tex kränkning, trakasserier osv. står för. Det handlar om att anpassa efter ålder och mognad för att eleverna ska förstå vad begreppen innebär för dem. Detsamma gäller även elevernas delaktighet och frågorna i enkäten.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutin för att utreda, åtgärda och dokumentera när elev kränker elev.

Misstänkt diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska alltid dokumenteras och leda till omedelbar åtgärd. Händelsen anmäls i rapporteringssystemet Stella, varvid rektor automatiskt informeras. Alla pedagoger och övrig personal på skolan följer denna rutin. Åtgärder kan komma att vidtas enligt Högoms skolas samtalstrappa. I vissa situationer kan elevhälsan och/eller andra myndigheter behöva kopplas in. Skolan använder sig av följande rutin:

1. Agera omedelbart! Alla inblandade tas om hand.
2. Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen utreder och dokumenterar som tjänsteanteckning, informerar klasslärare/mentor samt kontaktar vårdnadshavare vid behov.
3. Skyndsamt anmälan till Stella-systemet av den som upptäckt eller fått vetskap om händelsen. Utöver anmälningskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärds-skyldighet.
4. Enskilt samtal förs med den som blivit utsatt och dokumenteras i mall för likabehandlingsärenden.
5. Enskilt samtal förs med den/de som utsätter och dokumenteras i mall för likabehandlingsärenden

6. Vårdnadshavare kontaktas samma dag som elevsamtal ägt rum.
7. Tid för uppföljning och utvärdering upprättas.
8. Om diskrimineringen/kränkningarna inte upphör fortsätter arbetet och uppföljningarna med samtliga berörda. Eventuella ytterligare åtgärder kan bli aktuella enligt skolans samtalstrappa.
9. I vissa situationer kan elevhälsan behöva kopplas in. Vid upprepade kränkningar, allvarliga kränkningar eller mobbing kontaktas elevhälsan.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

Rutiner när elev kränker, trakasserar eller diskriminerar vuxen

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

9. Bilaga: Högoms skolregler

På vår skola - i klassrum, korridor och skolgård:

- Visar vi respekt.
- Tar vi ansvar.
- Visar vi omsorg.
- Har vi mobilfri zon, mobil lämnas in första lektionen och återfås efter skoldagens/fritidsdagens slut.
- Har vi snöbollskastningsfri zon.

Genomgång av skolans regler i skolans restaurang vid varje terminsstart.

Genomgång av fritids och klassen regler vid varje terminsstart

10. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

Religion eller annan trosuppfattning

Skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

Funktionsnedsättning (i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

Sexuell läggning

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuellitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet ”sexuella trakasserier” innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

11. Bilaga: Högoms skolas samtalstrappa i enlighet med Skollagen, 5 kapitlet: Trygghet och studiero.

Högoms skolas samtalstrappa i enlighet med Skollagen 5 Kapitlet: Trygghet och Studiero.

